

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड ०२, संख्या २४, मकवानपुर, फागुन २२ गते, २०७५ साल

भाग २

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) बमोजिम राक्सिराङ्ग गाउँ कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सोही दफाको उपदफा (३) बमोजिम सर्व साधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका

अनुदान तथा आर्थिक सहायता निर्देशिका- २०७५

संवत् २०७५ सालको कार्यविधि नं. ३५

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका अनुदान तथा आर्थिक सहायता निर्देशिका- २०७५

प्रस्तावना

राक्सिराङ्ग गाउँपालिकाबाट विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरुलाई प्रदान गरिने आर्थिक, प्राविधिक, कार्यक्रम तथा जिन्सी मालसामान लगायतका अनुदान छिटो, छरितो, मितव्ययी, पारदर्शी एवं प्रभावकारी रूपमा प्रवाह गर्न र अनुदान प्राप्त गर्ने संघ संस्थाहरुलाई अनुशासित, जबाफदेही, उत्तरदायी बनाई परिणाम हासिल गर्न, राक्सिराङ्ग गाउँपालिकाको कोषको सही सदुपयोग गर्न र गराउन यो निर्देशिका स्विकृत गरि लागु गरिएको छ ।

परिच्छेद १

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस निर्देशिकाको नाम “राक्सिराङ्ग गाउँपालिका अनुदान तथा आर्थिक सहायता निर्देशिका २०७५” रहनेछ ।

(२) यो निर्देशिका कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मिति बाट लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा: बिषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,

(क) “ऐन” भन्नाले” स्थानीय सरकार संचालन,ऐन २०७४” लाई जनाउनेछ,

(ख) “सभा” भन्नाले राक्सिराङ्ग गाउँपालिकाको गाउँसभालाई जनाउने छ,

(ग) “कार्यपालिका” भन्नाले राक्सिराङ्ग गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिकालाई जनाउनेछ,

(घ) “विधान” भन्नाले संस्थाका स्वीकृत विधानलाई जनाउने छ,

- (ड) “सञ्चालक समिति वा कार्यकारी समिति” भन्नाले संस्थाको विधान अनुसार कार्यकारीको रूपमा कार्य गर्ने गरी गठित अधिकार प्राप्त समितिलाई जनाउने छ,
- (च) “संस्था” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम गठीत सामाजिक, आर्थिक, साहित्यिक, शैक्षिक, बौद्धिक, धार्मिक, साँस्कृतिक, वैज्ञानिक आदि कार्यगर्न गठित संघ, सहकारी, संस्था, संगठन, क्लब, अध्ययन केन्द्र, मण्डल, परिषद आदि गैर सरकारी निकायहरु र विद्यालय, महाविद्यालय, स्वास्थ्य संस्था जस्ता सरकारी संस्थाहरुलाई जनाउनेछ,
- (छ) “प्रस्ताव” भन्नाले कार्यक्रमको विस्तृत विवरण सहित अनुदान माग गरिएका अनुसुचि १ बमोजिमको निवेदनसहितको परियोजनालाई जनाउने छ,
- (ज) “लागत” भन्नाले कार्यक्रमका लागि लाग्ने कुल खर्च रकमलाई जनाउने छ,
- (झ) “लेखा परीक्षण प्रतिवेदन” भन्नाले प्रचलित कानूनद्वारा मान्यता प्राप्त लेखा परिक्षकबाट संस्थाको लेखा परिक्षण गरी दिएको प्रतिवेदनलाई जनाउने छ,
- (ञ) “सार्वजनिक निजि साझेदारी” भन्नाले राक्सिराग गाउँपालिकासँग करार गर्न योग्य कानुनी व्यक्ति बीच लगानी, सेवा प्रवाह र जोखिम संयुक्त रूपमा बहन गर्न इच्छुक भई भएका करार व्यवस्थालाई जनाउने छ,
- (ट) “लाभग्राही समूह” भन्नाले आयोजना/कार्यक्रमबाट प्रत्यक्ष लाभ प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरुको समूहलाई जनाउने छ,
- (ठ) “विशेष कोष” भन्नाले ऐन नियम बमोजिम खर्च लेख्न स्थापना भएको कोषलाई जनाउने छ,

- (ड) "अनुदान" भन्नाले समाजका विभिन्न क्षेत्रका विकासको लागि गाउँपालिकाबाट कुनै व्यक्ति वा संस्थालाई प्रदान गरिने संस्थागत अनुदान, कार्यक्रम अनुदान र पुँजीगत अनुदान समेतलाई जनाउने छ,
- (ढ) "कार्यक्रम अनुदान" भन्नाले लागत अनुमानका आधारमा सम्झौता गरी सम्झौतामा उल्लेख भए अनुसार दिईने वस्तुगत, आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगलाई जनाउने छ,
- (ण) "आर्थिक सहायता" भन्नाले विपदका समयमा, संक्रमण अवस्थामा र असहाय तथा अति गरीव व्यक्तिहरूलाई स्वास्थ्य उपचार तथा अन्य सहयोग विना लागत अनुमान अनुसूचि १ बमाजिमका व्यक्ति वा संस्थालाई दिईने आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगलाई जनाउने छ,
- (त) "संस्थागत अनुदान" भन्नाले वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम अनुसार सम्झौतामा उल्लेखित शर्त अनुसार संस्था आफैले संचालन गर्ने गरी दिइने रकमलाई जनाउने छ,
- (थ) "छात्रवृत्ति" भन्नाले गाउँपालिका भित्र हाल बसोबास गर्ने सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गरेका वा सामुदायिक विद्यालयबाट SEE पास गरि उच्च शिक्षा तथा प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गरेका दलित, अपाङ्ग, विपन्न तथा जेहन्दार विद्यार्थीलाई दिइने अनुसूचि २ अनुसारको सहयोगलाई बुझाउदछ,
- (द) "गाउँपालिका" भन्नाले राक्सराङ्ग गाउँपालिका सम्झनु पर्दछ,

परिच्छेद २

प्राथमिकता क्षेत्र र संस्थाको सूची दर्ता

३. प्राथमिकता क्षेत्रहरू

गाउँपालिकाले अनुदान उपलब्ध गराउन प्रस्तावित स्वीकृती देहायका प्राथमिकताका आधारमा गर्नुपर्नेछ :

- ३.१ महिला, दलित, आदिवासी जनजाती र पिछडिएका समुदायहरूसंग सम्बन्धित आयमूलक, सीपमूलक, रोजगारीसिर्जना एव क्षमता विकास गर्न कार्यक्रमहरू
- ३.२ सम्पदा संरक्षण र पर्यटन विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरू,
- ३.३ सरसफाई, फोहोरमैला ब्यबस्थापन,वातावरण संरक्षण, सम्बर्धन र विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरू,
- ३.४ विपद जोखिम न्युनीकरण सम्बन्धी कार्यक्रमहरू,
- ३.५ समुदायमा आधारित सहभागितामूलक कार्यक्रमहरू,
- ३.६ शहरी तथा ग्रामिण गरिबी न्युनीकरणमा सहयोग पुऱ्याउने कार्यक्रमहरू,
- ३.७ बाल विकास, बालश्रम उन्मूलन, बालस्वास्थ्य, बालशिक्षा, बालअधिकार, बालमनोविज्ञान सम्बन्धि कार्यक्रमहरू ।
- ३.८ खेलकुद विकाससँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरू
- ३.९ स्थानीय टोल, समुदायका क्षमता विकास, जनचेतना अभिवृद्धि, पूर्वाधार विकास, सामाजिक परिचालन एवं सहभागीतामूलक कार्यक्रम
- ३.१० स्थानीय श्रोत र साधन परिचालन हुने कार्यक्रमहरू ।
- ३.११ ज्येष्ठ नागरिक,अपांगता भएका ब्यक्ति,तथा अति बिपन्न परिवारको स्वास्थ्यमा सुधार गर्ने कार्यक्रमहरू ।

- ३.१२ नेपाल सरकार र गाउँपालिकाको उद्देश्य हासिल गर्न सहयोग पुऱ्याउने कार्यक्रमहरु
- ३.१३ दीगो विकासको लक्ष्य हासिलगर्न सहयोग पुऱ्याउने कार्यक्रमहरु ।
- ३.१४ आर्थिक सहायताको हकमा:
 - क) अशक्त असहाय विरामी
 - ख) अपाङ्ग,
 - ग) बेखर्ची व्यक्तिहरु
 - घ) गरिव
- ३.१५ प्राकृतिक विपत्ति तथा विपद्मा परेका असहाय व्यक्ति तथा परिवारहरु
- ३.१६ गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई जटिल रोगलागी (मुटु, मृगौला, क्यान्सर) स्वास्थ्य उपचार गर्न परेमा ।

४. सूचि दर्ता

गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने संस्थागत तथा कार्यक्रम अनुदानका लागि गाउँपालिकाको सूचना अनुसार सूचि दर्ता गर्नु पर्नेछ । सूची दर्ता गर्दा देहाय बमोजिम कागजातहरु पेश गर्नुपर्नेछ तर आर्थिक सहयोगका लागि भने सूची दर्ता हुनुपर्ने छैन ।

सूची दर्ता गर्नका लागि आवश्यक कागजातहरु:

१. निवेदनका सक्कल प्रति,
२. दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी नविकरण सहित,
३. आयकर दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी अघिल्लो आ.ब.को कर चुक्ता प्रमाण सहित,
४. संस्थाको विधानको प्रतिलिपी,
५. गत आ.ब.को लेखा परिक्षण प्रतिवेदनको प्रतिलिपी,

६. संस्थाको संचालक समिति वा कार्य समितिको बैठकको निर्णय प्रतिलिपी,
७. वडाले कार्यक्रम उपयुक्त भनि गरेको सिफारिशको सङ्कल पत्र,
८. अघिल्लो वर्षमा(यदि अनुदान लिएको भए) प्राप्त गरेको सहयोग रकम र सोबाट भएका उपलब्धि, खर्चको विवरण सम्बन्धित पदाधिकारीले प्रमाणित गरी पेश गर्नु पर्ने,
९. समाज कल्याण परिषदमा आवद्ध भएको वा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा सामाजिक संस्थाको रूपमा दर्ता भएको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी,
- १० गाउँपालिकाले गैर सरकारी संस्थाको मौजुदा सूचिमा सुचिकृत गरेको निस्साको प्रतिलिपी,
११. संचालन गरिने बार्षिक वा पटके कार्यक्रमको विस्तृत विवरण,
१२. संस्थाको गत वर्षको आय ब्यय विवरण र हालको आर्थिक अवस्था जनिने कागजपत्रहरू,
१३. चालु आर्थिक वर्षमा संचालन गर्ने कार्यक्रमहरूको विवरण,
१४. संस्थाको सञ्चालक समिति वा कार्य समिति सदस्यहरूको विवरण,
उपरोक्त कागजपत्रहरू संस्थाको अध्यक्ष वा सचिवबाट प्रमाणित गरी छाप लगाइ पेश गर्नु पर्ने,

परिच्छेद ३

अनुदान तथा आर्थिक सहायताको प्रकार र प्रक्रियाहरु

५. अनुदानका प्रकारहरु.

यस कार्यविधि बमोजिम प्रदान गरिने अनुदान देहाय बमोजिम हुनेछ,

(क) संस्थागत अनुदान

(ख) कार्यक्रम अनुदान

(ग) आर्थिक सहायता

६. अनुदान वितरण गर्न प्रक्रियाहरु

(क) संस्थागत अनुदान:

कुनै पनि सरकारी संस्था, अर्धसरकारी संस्था,सहकारी संस्था वा कानून बमोजिम स्थापित गैर नाफामूलक संस्थाहरुलाई त्यससंस्थाले पेश गरेको प्रस्ताव दफा ३ मा उल्लेखित प्राथमिकताको आधारमा कार्यक्रम स्वीकृत गरी संस्था आफैले सम्पूर्ण कार्य गर्ने गरि प्रगति विवरणका आधारमा निकासा उपलब्ध गराइनेछ । यसरी सम्बन्धित संस्थाले कार्यक्रम बनाइ खर्च गर्ने गरि निकासा पठाउँदा उक्त कार्यको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन समेत उपलब्ध गराउने व्यवस्था समेतसम्झौतामा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

(ख) कार्यक्रम अनुदान:

कुनै पनि सरकारी संस्था, अर्धसरकारी संस्था,सहकारी संस्था वा कानून बमोजिम स्थापित गैर नाफामूलक संस्थाहरुलाई त्यस संस्थाले पेश गरेको प्रस्तावको दफा ३ मा उल्लेखित प्राथमिकताका आधारमा कार्यक्रम स्वीकृत गरिनेछ ।

उक्त कार्यको गाउँपालिकाबाट गठित सामाजिक समित तथा गाउँकार्यपालिकाबाट खटाईएको कर्मचारी एवं गाउँपालिकाले आवश्यक ठानेको अन्य कुनै समिति वा पदाधिकारीले अनुगमन मूल्यांकन गरि कार्य प्रगति विवरणका आधारमा सोधभर्ना स्वरुप रकम उपलब्ध गराइनेछ, तर शुरुमा स्वीकृत कार्यक्रमको एकतिहाइ रकम पेशकी स्वरुप उपलब्ध गराउन सकिनेछ । अन्तिम किस्ता रकम भने कार्य प्रगति र कार्य सम्पन्न भए पश्चात मात्र उपलब्ध गराउन सकिने छ ।

(ग) आर्थिक सहायता:

आर्थिक सहायताका लागि व्यक्ति वा संस्थाको निवेदन प्राप्त भए पछि स्वीकृत बजेटको परिधी भित्र रही अधिकार प्राप्त अधिकारीले देहाय बमोजिम रकम भुक्तानी गर्ने निर्णय गर्न सक्नेछ ।

क. अध्यक्षबाट रु.१५,०००।— सम्म

ख. कार्यपालिकाको निर्णय वाट १५,०००।— हजार देखि २०,०००।— सम्म ।

परिच्छेद ४

७. अनुदानका विषयगत क्षेत्रहरु

७.१ शैक्षिक तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु

७.२ वृद्ध वृद्धा आश्रमहरु संचालन सम्बन्धि कार्यक्रमहरु

७.३ राहत तथा पुर्नस्थापना सम्बन्धि कार्यक्रमहरु

७.४ वातावरण, जल बाय परिवर्तन संरक्षण , विकास र सम्बर्द्धन सम्बन्धि कार्यक्रमहरु

७.५ प्रकोप तथा विपद व्यवस्थापन र पुर्व तयारी सम्बन्धि कार्यक्रमहरु

- ७.६ स्वास्थ्य शिविरहरु, रक्तदान कार्यक्रमहरु, विशेष खोप कार्यक्रमहरु
- ७.७ अपाङ्ग बालबालिका हेरचाह, उद्धार, शिक्षा र पुर्नस्थापना सम्बन्धि कार्यक्रमहरु
- ७.८ मसानघाट, चिहान, क्रिया पुत्री दाह संस्कार व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यक्रमहरु
- ७.९ सुकुम्बासी समस्या समाधान सम्बन्धि कायक्रमहरु
- ७.१० घरेलु बाल श्रमिक सम्बन्धि कायक्रमहरु
- ७.११ सडक बाल बालिकाका पुनस्थापना, उद्धार सम्बन्धि कार्यक्रमहरु
- ७.१२ वेवारिसे सडक मानव (मानसिक रोगी, वृद्ध, घरबार बिहिन मानिसहरु) सम्बन्धि कार्यक्रमहरु
- ७.१३ बेरोजगारका लागि सीपमुलक तालीम (गैर नाफामुलक) सञ्चालन गर्न संस्थाहरु
- ७.१४ वृक्षारोपण (नदी किनार, सडक पेटी, सार्वजनिक स्थल आदि) सम्बन्धि काय गर्न संस्थाहरु
- ७.१५ स्थानीय भाषा, संस्कृति संरक्षण र विकास सम्बन्धि कार्यक्रमहरु
- ७.१६ राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सम्पदा संरक्षण, विकाससँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरु
- ७.१७ ऐतिहासिक पोखरी, उधान, पाटी, पौवा, सत्तल, मन्दिर, गम्बा, देवल आदिका संरक्षण, सम्बद्धन, विकाससम्बन्धि कार्यक्रमहरु
- ७.१८ स्थानीय जान्ना, पर्व, उत्सव र यस्तै प्रकारको सम्बन्धि कार्यक्रमहरु

७.१९ खेलकुदका विकाससँग सम्बन्धित स्थानीय,जिल्ला तथा राष्ट्रिय स्तरका कार्यक्रमहरु

७.२० स्थानीय जनचेतना मुलक सकारात्मक सोच अभिवृद्धि गराउने उद्देश्यले संचालित कार्यक्रमहरु

(ख) कार्यक्रम अनुदान

१. **स्वास्थ्य संस्था, विद्यालय तथा सामुदायीक भवन आदि, निर्माणमा आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग :**

विद्यालय र सामुदायीक भवन निर्माण, सुधार, जिर्णोद्धार, मर्मत गर्नका लागि आर्थिक वा प्राविधिक सहयोग आवश्यक भएका लिखित जानकारी कार्यालयले प्राप्त गरी स्वीकृत भएमा, प्राविधिकबाट पुष्ट्याइ गरिएका लागत अनुमान, अन्य निकायको सहभागीता सम्बन्धि लिखित प्रतिबद्धता, सम्बन्धित पक्षले व्यहोर्न आर्थिक तथा प्राविधिक लागत मुल्य खुलेको विवरण सहितको कागजातलाई आधार लिईनु पर्ने छ । त्यस्ता भवन निर्माणमा सहयोग उपलब्ध गराउँदा कुल लागतको छैसट्टी प्रतिशतले हुन आउने रकम वा पाँचलाख भन्दा बढि नहुने गरी उपलब्ध गराईने छ ।

२. **स्वास्थ्य, शिक्षा, भाषा, संस्कृति, मेलमिलाप केन्द्र, पाटी पौवा सतल, खेलकुद, वृक्षारोपण, वातावरण संरक्षण, विकास तथा संबद्धन सम्बन्धि कार्यक्रम :**

क) माग रकमको प्रयोजन, उदेश्य र सोको प्रयोगबाट गाउँपालिका वा गाउँवासीलाई हुनसक्ने प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष फाईदाको मापन सहितको अनुदान माग निवेदकबाट प्राप्त गर्नुपर्ने छ ।

ख) माग अनुसारका कार्यक्रम संचालन हुने स्थान र लागतको यकिन र सो कार्यक्रम संचालन गर्न लागने

खर्चव्यहोर्ने श्रोतहरू निवेदकबाट स्पष्ट खुलाउन पर्ने छ ।

- ग) यस्ता कार्यक्रमहरू गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट वा गाउँ कार्यपालिका बैठकबाट अधिकार प्रत्यायोजन भए अनुसार स्वीकृत भई कार्यान्वयन गरिने छ ।
- घ) आर्थिक सहायता तथा कार्यक्रम सहयोगको जानकारी सम्बन्धित संस्था वा व्यक्तिलाई समाजिक बिकास शाखाले स्वीकृति भएको मितिल यथाशक्य चाँडा दिनु पर्नेछ ।

३. खेलकुद

- (क) सम्बन्धित वडाबाट खेलकुद कार्यक्रम संचालन गर्न उपयुक्त र आवश्यक छ भनी गरेका सिफारिस पत्र ।
- (ख) सम्बन्धित कार्य समितिलेगाउँपालिकासँग आर्थिक सहयोग लिइ कार्यक्रम संचालन गर्ने भनि गरेका निर्णय र गाउँपालिकामा सम्पर्क र समन्वय गर्ने पदाधिकारीको नाम र पद खुलेको आधिकारीक पत्र ।
- (ग) सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको प्रमाण पत्रको नविकरण सहितको प्रतिलिपी ।
- (घ) विधानको प्रतिलिपी । (पहिले पेश भएको भए आवश्यक नहुने)
- (ङ) खेलकुद सञ्चालन समय तालिका सहित विष्तृत विवरण

माथी उल्लेखित विवरण सहित खेलकुदको लागि आर्थिक सहयोग माग भएमा उपयुक्त र आवश्यकताको

आधारमा देहाय बमोजिम सम्म सहयोग उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

अ. फुटबल, भलिबल,कराँटे जस्ता खेलकुदको लागि

- जिल्ला स्तरिय प्रतियोगितामा रु.३०,०००।— सम्म
- गाउँ स्तरिय प्रतियोगितामा रु. २५,०००।— सम्म
- वडा वा टोल स्तरिय प्रतियोगितामा रु.५,०००।— सम्म

आ. टेबल टेनिस, व्याडमिण्टन, डौड जस्ता खेलकुदको लागि

- जिल्ला स्तरिय प्रतियोगितामा रु.१५,०००।— सम्म
- गाउँ स्तरिय प्रतियोगितामा रु. १०,०००।— सम्म
- वडा वा टोल स्तरिय प्रतियोगितामा रु.३,०००।— सम्म

इ. बुद्धिचाल, बाघचाल, क्यरिमबोर्ड जस्ता खेलकुदको लागि

- जिल्ला स्तरिय प्रतियोगितामा रु.१०,०००।—सम्म
- गाउँ स्तरिय प्रतियोगितामा रु. ८,०००।— सम्म
- वडा वा टोल स्तरिय प्रतियोगितामा रु.२,०००।— सम्म

तर गाउँपालिकाको आयोजनामा हुने प्रतियोगिताको हकमा कार्यपालिकाको निर्णयबमोजिमको बजेट उपलब्ध गराउन बाधा पर्ने छैन ।

४.१ औषधी उपचार

गाउँपालिकाले औषधी उपचारकालागि सहयोग उपलब्ध गराउँदा निम्नप्रक्रिया अवलम्बन गर्नेछ :

क) सम्बन्धित व्यक्ति वा नीजका अभिभावक वा नीजको संरक्षकको निवेदन ।

- ख) निवेदन साथ सम्बन्धित अस्पताल, नर्सिङ होम वा स्वास्थ्य क्लिनिक वा जाँच गर्ने स्वीकृत चिकित्सकले जाँच गरेका प्रमाणका प्रतिलिपी तथा औषधी खरिदको बिल भर्पाइ । यस्ता कागजात निवेदन दिने मिति भन्दा २ दुइ महिना पुरानो भएमा मान्य हुन छैन ।
- ग) सम्बन्धित चिकित्सकले उपचारका लागि लेखी दिएका औषधीहरूको विवरण र सो खरिदका लागि अनुमानित लाग्ने खर्चको विवरण ।
- घ) कडा रोग लागि अपरेशन गर्नुपर्ने, कुनै अङ्ग फेरुनुपर्ने वा उपचारका लागि धेरै खर्चलाग्ने भएमा सोका लागि मेडिकल बोर्डको सफारिस पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ङ) औषधी उपचार सहयोग एक व्यक्तिलाई रोग र उपचारको प्रकृति हेरी गाउँपालिकाको अध्यक्षले निर्णय अनुसार एक पटकमा रु.१५,०००।(पन्द्रहजार रूपैया) सम्म सहयोग उपलब्ध गराउन सक्नेछ । तर उपबिनियम (घ) बमोजिम मेडिकल बोर्डको सिफारिस सहीत सहयोग माग भएको हकमा गाउँकार्यपालिकाको बैठकमा पेश गरी निर्णय भए बमोजिम अधिकतम रु ५०,०००।— (पचासहजार रूपैया) सम्म सहयोग उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
- (च) औषधी उपचार सहयोग उपलब्ध गराउंदा गाउँपालिका सामाजिक विकास शाखा(स्वास्थ्य)बाट उठान भई आर्थिक प्रशासन शाखा समेतको बजेट सम्बन्धी राय लिई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेस हुनेछ ।

४.२ प्रकोप व्यवस्थापन सहयोग

गाउँपालिकाले प्रकोप व्यवस्थापनको लागि सहयोग उपलब्ध गराउँदा निम्न प्रक्रिया अवलम्बन गर्नेछ ।

क. आगलागी वा बाढि पहिरो वा चट्याङ वा त्यस्तै प्रकारको अन्य प्रकोपले घर जग्गा वा धन सम्पति नष्ट भएमा सम्बन्धित व्यक्ति वा नीजको नजिकको परिवारलेनेपाली नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि सहितको निवेदन दिनु पर्नेछ ।

ख. निवेदन साथ सम्बन्धित वडाको शिफारिस पत्र, प्रहरी प्रशासनको क्षति विवरण सहितको शिफारिस पत्र । यस्ता कागजात निवेदन दिने मिति भन्दा २दुइ महिना पुरानो भएमा मान्य हुन छैन ।

ग. खण्ड (क) मा उल्लेखित प्रकोपले घर जग्गा वा धन सम्पति नष्ट भई सहयोग उपलब्ध गराउँदा गाउँपालिकाको तोकिएको शाखावाट उठान भई आर्थिक प्रशासन शाखा समेतको बजेट सम्बन्धी राय लिई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश हुनेछ ।

घ. प्रकोपले घर जग्गा वा धन सम्पति नष्ट भएको परिवारलाई क्षतिको विवरण हेरी गाउँपालिकाअध्यक्षको निर्णय अनुसार एक पटकमा रु.१०,०००। (दशहजार रूपैया) सम्म सहयोग उपलब्ध गराउन सक्नेछ । तर धनजन समेत ठूलो मात्रामा क्षति भएको भएमा गाउँकार्यपालिकाको बैठकमा पेश गरी निर्णय भए वमोजिम अधिकतम रु.२५,०००।— (पच्चिस हजार रूपैया) सम्म सहयोग उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

५. छात्रवृत्ति

गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सरकारी तथा नीजि विद्यालयमा अध्ययनरत गरीव तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरूलाई निम्न आधारहरू विक्षेपणा गरी छात्रवृत्ती उपलब्ध गराईनेछ :

- क) छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनुपर्ने अवस्थाको विद्यार्थीलाई गाउँपालिका क्षेत्रभित्र संचालित विद्यालयमा निशुल्क अध्ययन गराउन तोकिएको प्रक्रिया बमोजिम छनोट गरी सिफारिस गरिने छ । प्रत्येक संस्थागत विद्यालयले कूल भर्नाको १० प्रतिशत विपन्न परिवारका विद्यार्थीलाई गाउँपालिकाको सिफारिसमा निशुल्क अध्ययन गराउनु पर्ने छ । निश्चित आय नभएका विपन्न परिवारका वालवच्चा, शारिरीक अपाङ्ग, अभिभावक नभएका वालबालिका, दलित, विपन्न जनजाती एव सुकुम्वासीका वालबालिकाहरूलाई यो छात्रवृत्ती का लागि प्राथमिकता दिईनेछ ।
- ख) छात्रवृत्तीका लागि विद्यार्थी वा अभिभावकले सम्बन्धित वडाबाट छात्रवृत्ती आवश्यक भएको भनि किटानी साथ गरेका सिफारिस पत्र र सम्बन्धित विद्यालयको एक वर्षको लागने कुल शैक्षिक खर्च खुलाई गरेका सिफारिस पत्र साथ निवेदन पत्र पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ग) यसरी पेश भएपछी योजना शाखा/शिक्षा शाखाले आवश्यक कुरावुझी बढिमा एक वर्षका लागि छात्रवृत्ती उपलब्ध गराउन व्यहोरा सहित खुलाई सिफारिस गाउँपालिका समक्ष पेश गर्नेछ ।
- घ) स्वीकृतीकालागि पेश हुन आएका छात्रवृत्ती सम्मन्धी आवेदन सामजिक समितिमा पेश गरी निर्णय भए

बमोजिम गर्नुपर्ने छ । विद्यालय शिक्षा पुरा गरी उच्चशिक्षा अध्ययन गर्न कठिन भएका तथा निश्चित आय नभएका विपन्न परिवारका विद्यार्थी, शारिरीक अपाङ्ग, दलित, विपन्न जनजाती एव सुकुम्वासीका विद्यार्थीहरूलाई कार्यपालिका बैठकबाट निर्णय भए बमोजिम छात्रवृत्ती प्रदान गरिने छ । अध्ययनको विषयहेरी छात्रवृत्तीको कुल सहयोग रकम वार्षिक रु.५०,०००।(पचास हजार) भन्दा बढी हुनेछैन । छात्रवृत्ती उपलब्ध गराउने/नगराउने अधिकार गाउँपालिकामा सुरक्षित रहनेछ ।

- ड) छात्रवृत्ती पाउने विद्यार्थीले गाउँपालिकाबाट रकम लगेका मितिल १५ दिनभित्र शैक्षिक सामग्री खरिद गरेका विल, विद्यालय शुल्कको विल भर्पाइ सामाजिक बिकास शाखा (शिक्षा) मा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- च) विद्यार्थीले विद्यालयका हरेक परिक्षाका नतिजाका प्रमाणित प्रतिलिपी नतिजा प्राप्त गरेको मितिले ७ दिनभित्र शिक्षा शाखामा पेश गर्नु पर्नेछ । सोही नतिजाका आधारमा छात्रवृत्ती निरन्तर दिने वा नदिने निर्णय गाउँपालिकाले गर्न सक्नेछ ।
- छ) एक पटक छात्रवृत्ती पाइसकेका विद्यार्थीले विद्यालयको वार्षिक परिक्षामा उत्कृष्ट नतिजा प्राप्त गरेमा मात्र गाउँपालिकाले छात्रवृत्ती निरन्तर उपलब्ध गराउनेछ ।

परिच्छेद ५

८. संस्थागत कार्यक्रम प्रस्ताव पेश गर्ने:

गाउँपालिकाले सूचिकृत संस्थाहरुबाट प्रस्ताव माग गर्न सक्नेछ । संस्थाहरुले अनुदान माग गर्नुपरेमा देहाय बमोजिम कागजात सहित प्रस्ताव पेश गर्नपर्नेछ । तर व्यक्तिगत आर्थिक सहायताका लागि निवेदन मात्र भएपनि पुग्नेछ । प्रस्तावका साथमा पेश गर्नुपर्ने आवश्यक कागजातहरु :

- ८.१ निर्धारित ढाँचाका प्रस्ताव सहितको निवेदन प्रति,
- ८.२ संस्था दर्ता प्रमाणपत्रका नविकरण सहितको प्रतिलिपी,
- ८.३ आयकर दर्ता प्रमाणपत्र र अघिल्लो आ.व.को कर चुक्ता प्रमाण सहितको प्रतिलिपी,
- ८.४ संस्थाका विधानका प्रतिलिपी,
- ८.५ लेखा परिक्षण प्रतिवेदनका प्रतिलिपी,
- ८.६ संस्थाको संचालक समिति वा कार्य समितिको बैठकका निर्णय प्रतिलिपी,
- ८.७ वडाले कार्यक्रम उपयुक्त भनि गरेको सिफारिशको सङ्कल पत्र,
- ८.८ अघिल्ला वर्षमा (यदि लिएको भए) प्राप्त गरेको सहयोग रकम र सोबाट भएका उपलब्धि, खर्चको विवरण सम्बन्धित पदाधिकारीले प्रमाणित गरी पेश गर्नु पर्ने,
- ८.९ समाज कल्याण परिषदमा आवद्ध वा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता भएको प्रमाण पत्रका प्रतिलिपी,
- ८.१० गाउँपालिकामा मौजुदा सूचिमा सुचिकृत भएको प्रतिलिपी,
- ८.११ संचालन गरिने बार्षिक वा पटके कार्यक्रमको विस्तृत विवरण,
- ८.१२ संस्थाको गत वर्षको आय ब्यय विवरण,
- ८.१३ आर्थिक वर्षमा संचालन गर्ने कार्यक्रमहरुको विवरण,
- ८.१४ संस्थाको कार्य समित सदस्यहरुको विवरण,

९. प्रस्ताव छनौट तथा स्वीकृति:

प्रस्ताव प्राप्त भएपछि सम्बन्धित शाखाले परियोजना छनौटका लागि देहाय बमोजिम कुराहरु भए नभएको जाँच गर्नेछ ।
प्रस्ताव छनौटका लागि देहाय बमोजिम भएको हुनुपर्नेछ :

- ९.१ प्रस्तावका साथमा दफा ८ मा तोके बमोजिम कागजातहरु भएको ।
- ९.२ प्राप्त प्रस्ताव गाउँपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको प्राथमिकतामा परेको ।
- ९.३ प्रस्तावमा सहयोग वा सहकार्य गर्न माग गरेका कार्यक्रमको हकमा निम्न कुराहरु स्पष्ट भएको हुनुपर्ने:
 - क) कार्यक्रममा सहकार्य गर्ने संस्था तथा निकायहरु ।
 - ख) कार्यक्रमको संचालन गर्न विभिन्न संस्था तथा निकायहरुबाट बेहोरिने रकमहरु ।
 - ग) रकम प्राप्त गर्ने समय
 - घ) रकम प्राप्त गर्ने तरीका
- ९.४ उल्लेखित विवरणहरु पूरा भएपछि सम्बन्धित योजना शाखाबाट संस्थाको कार्यालय तथा कार्यक्रमसंचालन स्थलको निरिक्षण गर्न सक्नेछ । निरिक्षणका क्रममा निरिक्षण कर्ताले संस्थाको भौतिक स्रोत साधन, जनशक्ति तथा क्षमता सम्बन्धमा समेत अध्ययन गर्नु पर्नेछ ।
- ९.५ योजना शाखाले संस्थाको निरिक्षण गरी सो को प्रतिवेदन प्रस्ताव साथ संलग्न गरी सो प्रस्ताव सिफारिस सहित अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।
- ९.६ माथि जुनसुकै लेखिएका भएतापनि प्रस्ताव स्वीकृत गर्ने नगर्ने अधिकार गाउँपालिकामा निहित रहनेछ ।

- ९.७ **सम्झौता:** अनुदान प्रस्ताव छनौट भइ स्वीकृती भए पश्चात सम्बन्धित संस्था र गाउँपालिकाबीच सम्झौता गनुपर्नेछ । सम्झौता भए पश्चात संस्थाले सम्झौतामा उल्लेखित बुँदा बमोजिम कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्नेछ । तर १० दश हजार रुपैया भन्दा कम अनुदान रकम र आर्थिक सहायता रकमका लागि सम्झौता गर्नुपर्ने छैन ।

परिच्छेद ६

अनुदान रकमको भुक्तानी प्रक्रिया

१०. गाउँपालिकाले संस्थागत, कार्यक्रमगत र आर्थिक सहायता स्वरूप प्रदान गरिने रकम भुक्तानी गर्ने प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ :
- सम्झौता भएपछि सम्झौतामा उल्लेख भएअनुसार कागजात सहित सम्बन्धित संस्थाले रकम माग गर्नपर्नेछ । गाउँपालिकाले रकम भने कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनका आधारमा मात्र उपलब्ध गराउन पर्नेछ ।
११. संस्थालाई उपलब्ध गराउने रकम एकाउन्टपेयी चेक माफत हुनेछ ।
१२. १५,०००। रुपैयासम्मको सहयोग संस्थालाई पुरै उपलब्ध गराइनेछ र सो भन्दा बढीको सहयोग सम्झौतामा उल्लेख गरिए अनुसार किस्ताबन्दिमा उपलब्ध गराइनेछ ।
१३. १५,०००। सम्मका संस्थागत वा कार्यक्रम अनुदान संस्थालाई उपलब्ध गराउँदा सम्झौता नगरि खर्च प्रमाणका आधारमा एकमुष्ट उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
१४. सम्झौता अनुसारका कार्य नभएमा बाँकी रकम उपलब्ध गराइने छैन र सो सम्झौतागर्न संस्थाहरुबाट अनुदान वापत उपलब्ध गराइएका रकम सरकारी बाँकीसरह असुलउपर गरिनेछ ।

१५. प्रगति विवरण पेश नगर्ने संस्थाहरूलाई पुनः संस्थागत तथा कार्यक्रम सहयोग उपलब्ध गराउन छैन ।
१६. माथि जुनसुकै लेखिएका भएतापनि व्यक्तिगत आर्थिक सहायता रकम बढीमा रु.१००००।— सम्म हुनेछ र उक्त रकम निवेदनका आधारमा अवस्था हेरी उपलब्ध गराउन सकिनेछ । आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने वा नगराउने अधिकार गाउँपालिकामा निहित रहनेछ ।

परिच्छेद ७

निरिक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रतिवेदन

१८. सम्झौता अनुसारका कार्य भए नभएका सम्बन्धमा जानकारी लिन सम्बन्धित शाखाले निरिक्षण वा अनुगमन गर्नुपर्नेछ । यसरी समय समयमा निरिक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन गरीएका प्रतिवेदन सम्बन्धित शाखाले सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ ।
१९. यसरी निरिक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन कार्यमा सहयोग पुर्याउनु सम्बन्धित संस्थाका कर्तव्य हुनेछ ।
२०. संस्थाले कार्यक्रम सञ्चालनमा लाग्ने आवश्यक सम्पूर्ण सामग्रीहरूको व्यवस्थापन आफैले गरे नगरेका विषयमा समेत अनुगमन गर्नु पर्नेछ ।
२१. अनुगमन र मूल्यांकनबाट प्राप्त प्रगति विवरणका आधारमा मात्र बाँकी अनुदानका किस्ता रकम भुक्तानीकालागि सिफारीस गर्नु पर्नेछ ।
२२. माथि जुनसुकै लेखिएका भएतापनि आर्थिक सहयोग रकमका भुक्तानी नियमानुसार प्रतिवेदन आवश्यक नभएको स्पष्ट

नीतिगत निर्णय भएकाको हकमा अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रतिवेदन आवश्यकता पर्ने छैन ।

परिच्छेद ८

बिबिध

२४. कारबाही: यस निर्देशिका विपरित आर्थिक अनुदान तथा सहयोग वितरण गरिएमा, त्यस्ता आदेश दिने, आदेश दिन सिफारीस तथा सहयोग गर्ने र भुक्तानी गर्ने कर्मचारी तथा पदाधिकारी बाट असुल उपर गरिनेछ ।

अनुसुचि १

स्वास्थ्य उपचारमा दिइने अनुदान

१. मुटुको शल्यक्रिया गर्नु पर्ने भएमा रु ५०,०००। सम्म
२. मृगौला फर्नुपर्ने भएमा रु ५०,०००। सम्म
३. क्यान्सर रोगको उपचारमा शल्यक्रिया गर्नु पर्ने भएमा ५०,०००। सम्म
४. सि.न. १,२ र ३ का रोगहरूको शल्यक्रिया नभइ उपचारको हकमा मात्र रोगको अवस्था अनुसार १५,०००। सम्म सहयोग गर्न सकिने छ ।

अनुसुचि २
छात्रवृत्ती तर्फ

१. M.B.B.S अध्ययनका लागी ५०,०००। सम्म ।
२. प्राविधिक तर्फको स्नातक अध्ययनको (इन्जिनियर, पशु, कृषी, नापी र वन आदी) लागी ४०,०००। सम्म
३. प्राविधिक तर्फको प्रविणता प्रमाणपत्र अध्ययनको (सब इन्जिनियर, नसिड, पशु, कृषी, नापी र वन आदी) लागी ३०,०००। सम्म
४. प्राविधिक तर्फको SLC अध्ययनको (अहेव, अनमि, १८ महिने तथा २० महिने कृषि पशु, नापी, वन तालिम र ल्याव टेक्निसियन आदी)लागी २५,०००। सम्म
५. प्राविधिक अध्ययन वाहेक अन्य अध्ययन तर्फ १०,०००। सम्म

आज्ञाले
रामकुमार पुडासैनी
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका, चैनपुर, मकवानपुर/ मुद्रण रु १० मात्र